

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1126/22-T

Název	Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555
Sídlo	Jana Čapka 2555, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	skola@2zsfm.cz
IČ	64120341
Identifikátor	600134504
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Barbora Knopp
Zřizovatel	statutární město Frýdek-Místek
Místo inspekční činnosti	Jana Čapka 2555, 738 01 Frýdek-Místek
Termín inspekční činnosti	9. 6. – 10. 6. 2022 a 13. 6. – 14. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Frýdek-Místek, Jana Čapka 2555 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Rozhodnutím zřizovatele byla od školy s účinností od 1. 1. 2022 odloučena mateřská škola.

K termínu inspekční činnosti se v 19 třídách základní školy vzdělávalo 368 žáků, z toho u 75 z nich byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se od posledního inspekčního hodnocení podstatně zvýšil. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání v pěti odděleních 113 žákům.

Ve škole od roku 2002 působí speciální tréninkové pracoviště EEG-Biofeedback pro podporu náprav specifických poruch učení a pozornosti pro žáky regionu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od 1. 8. 2019. Část svých kompetencí účelně delegovala na své dvě zástupkyně, které se významnou měrou podílí na chodu školy. Řízení školy vychází z jasně stanovené organizační struktury, vymezení kompetencí a povinností jednotlivých pracovníků je v souladu s podmínkami školy. Stanovené cíle se postupně daří naplňovat zejména v oblasti projektové činnosti a materiálního zabezpečení, což zefektivňuje vzdělávání žáků a přispívá k rozvoji jejich potřeb a dalšího vzdělávacího potenciálu. Důraz je kladen na motivaci žáků, jejich aktivizaci a uplatňování prvků formativního hodnocení. Realizace činností napříč jednotlivými úseky je sledována a vyhodnocována, pravidelné porady vedení a pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů a v jejich průběhu jsou bezodkladně řešeny aktuální problémy. Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků na základě hospitační činnosti.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Patrná je efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga, jejichž počet se od předešlé inspekce zvýšil. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se realizuje na základě zpracovaného plánu, který dostatečně zohledňuje potřeby jednotlivých pedagogů. Vedení školy průběžně sleduje a vyhodnocuje klima školy s cílem zkvalitnit práci pedagogů a podpořit jejich spolupráci. Působením vedení školy na rozvoj profesních dovedností pedagogů a jejich vzájemnou spolupráci se daří nepřímo také zkvalitňovat vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání.

Poradenské služby škola zajišťuje prostřednictvím výchovné poradkyně, metodičky prevence, psychologky, speciální pedagožky a zástupkyně ředitelky. Činnost školního poradenského pracoviště a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami koordinuje zástupkyně ředitele. Škola nastavila pravidla pro řešení absence žáků, která jsou zaměřena na okamžité jednání školy se zákonnými zástupci, případně na výchovných komisí nebo spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Škola realizuje systém jednotného postupu učitelů při jednání se zákonnými zástupci žáků. Škola se efektivně zapojuje do projektové činnosti se zaměřením na podporu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Systém primární prevence je funkční a umožňuje včasnou reakci.

Ředitelka školy účelně hospodaří s finančními prostředky, které využívá ke zlepšení zázemí pro žáky a zkvalitnění výuky prostřednictvím podpory asistenta pedagoga, školního psychologa, speciálního pedagoga nebo realizací projektových dnů. Finanční prostředky z Národního plánu obnovy škola efektivně využívá pro doučování. Škola systematicky doplňuje učební pomůcky a inovuje prostory, což se následně příznivě promítá do práce

s žáky a pozitivního klimatu v organizaci. Škola mimo jiné disponuje přírodní zahradou a kvalitním zázemím pro tělovýchovné aktivity. Školní družina využívá vlastní prostory s vybavením, které výrazně podporuje zájmové vzdělávání. Materiální a finanční podmínky školy umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence jsou nedílnou součástí vzdělávání. Škola průběžně vyhodnocuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Vedení školy provádí analýzu úrazovosti a přijímá potřebná opatření. Dalším rizikům se snaží předcházet především preventivními opatřeními, důraz je kladen na posilování pozitivních vztahů mezi žáky. Pro vytváření zdravých stravovacích návyků je škola zapojena do programů zdravé výživy a poskytuje žákům prostřednictvím projektů ovoce, zeleninu i mléčné výrobky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání napříč jednotlivými ročníky na prvním i druhém stupni základní školy a ve školní družině.

Společným znakem hospitované výuky na obou stupních byla klidná pracovní atmosféra. Vstřícná byla vzájemná komunikace mezi žáky a žáků s učitelem. Úroveň vzdělávání na prvním a druhém stupni byla vyrovnaná. Účelně byla využívána motivace žáků k naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Žáci se hlásili a bez obav vyjadřovali své názory a odpovídali na otázky. Výuka byla dobře promyšlená, častěji zaměřená na upevňování již probraného učiva, méně na seznamování s novými poznatky. S tím souvisel i výběr vzdělávacích forem a metod, které podporovaly dosažení vzdělávacího cíle.

Využívané metody a formy výuky na prvním stupni umožňovaly žákům aktivní zapojení do nabízených činností. Občas bylo možné sledovat využití postojových hodnot, zejména při týmové práci. Výuka měla převážně činnostní charakter, žáci pracovali s různými obrazovými pomůckami, které jim usnadňovaly pochopení a procvičení učiva. Některé učební situace vyvolaly i cílenou a zajímavou diskusi, při které žáci měli dostatek času pro svá vyjádření. Žáci prokazovali dobrou orientaci a spolupráci při práci ve dvojicích nebo skupinách. Pravidelnou součástí výuky byla v různých formách kontrola správnosti úkolů. Hodiny byly většinou uzavřeny slovní pochvalou žáků nebo sebehodnocením.

Výuka na druhém stupni byla zpravidla dobře promyšlena. Vyučující většinou využívali frontální způsob práce kombinovaný s činností ve skupinách, kdy se někteří pedagogové stávali koordinátory výuky, připravovali podmínky, aktivní byli hlavně žáci. Byl tak dán prostor pro rozvoj žákovské spolupráce vedoucí ke vzájemné pomoci a důvěře. Zařazení činnostního učení posilovalo logické myšlení a uvažování v souvislostech. Podpora názornými pomůckami byla výrazná v přírodovědných předmětech, v ostatních předmětech učitelé spíše využívali doplňující materiály (pracovní listy, kartičky apod.). Digitální technika byla významnou motivací ke zvýšení zájmu o procvičované učivo.

V navštívených hodinách chyběla diferenciací úkolů, se všemi žáky bylo většinou pracováno stejným tempem na úlohách jednotné obtížnosti. Učitelé většinou nevedli žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Žáci tak méně využívali samostatně různé informační zdroje k řešení úloh. Zpětná vazba ze strany pedagogů byla žákům poskytována, nejčastěji formou stručného výroku o správnosti žákovy odpovědi. K sebehodnocení byli žáci vedeni, vhodně byly využívány také příležitosti pro vzájemné hodnocení, což zvyšovalo efektivitu vzdělávání. V závěru hodin učitelé provedli krátké shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Pokud byla přítomna asistentka pedagoga, pak se soustředila více na žáky

se speciálními vzdělávacími potřebami, ostatní žáky podporovala podle výukové situace ve třídě. Bylo zřejmé, že spolupráce učitelů s asistenty pedagogů byla funkční.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatek času pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání při různých činnostech. Přístup vychovatelek k žákům byl empatický. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb. Vychovatelky jim poskytovaly řadu příležitostí k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem. Žáci mají možnost pobytu venku na školní zahradě, sportovištích nebo v okolí školy nebo města. Vychovatelky pro žáky připravují řadu vhodných tematických akcí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Získané vědomosti a dovednosti žáků učitelé průběžně sledují a ověřují obvyklými diagnostickými a hodnotícími nástroji, výsledky zaznamenávají formou klasifikace. Důležitým ukazatelem v hodnocení dosahovaných výsledků vzdělávání je i úspěšnost žáků v soutěžích a předmětových olympiádách. Cílená podpora žáků v účasti na těchto akcích pomáhá formovat a rozvíjet jejich osobnostní růst, nadání i studijní předpoklady.

Podrobnosti z pedagogického pozorování jsou evidovány, sledování učebního pokroku žáků je systematicky nastavené. Individualizaci vzdělávací nabídky sloužící účinnému rozvoji žáků vyučující věnují dostatečnou pozornost. Škola si ověřuje znalosti žáků prostřednictvím svého interního testování, systematicky se však nezapojuje do testování externího, čímž částečně ztrácí zpětnou vazbu. Je žádoucí zaměřit se na vhodné nástroje použitelné v této oblasti, např. uvolněné úlohy z mezinárodních šetření či využití volně dostupných testovacích systémů a spolupráce se školami v okolí. Informace o kvalitě vzdělávacího procesu poskytují vedení školy také výsledky přijímacího řízení, případně návštěvy absolventů školy na akcích pro veřejnost.

Komunikativní kompetence jsou vyučujícími u žáků rozvíjeny různou měrou v rámci diskuse či kooperativních činností, sociální kompetence pak napříč vzdělávacím procesem. Příkladem jsou i činnosti žakovského parlamentu, který pomáhá při realizaci školních akcí a podílí se rovněž na chodu školy svými náměty. Naplňování občanských a pracovních kompetencí probíhá mimo jiné v rámci projektů a dalších akcí organizovaných školou. Systematicky je podporován osobnostní rozvoj žáka.

Pedagogové školy se analýzou výsledků vzdělávání žáků zabývají na pedagogických radách a metodických orgánech, které jsou zřízené po všechny vzdělávací oblasti. Vedení školy na příslušné pedagogie systematicky působí ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Práce s žáky ohroženými školním neúspěchem je založena především na doučovacích aktivitách, ale také na součinnosti rodiny, což je dostatečně efektivní. Metodická pomoc vyučujícím je zřetelná nejen při naplňování podpůrných opatření v souladu s doporučeními školních poradenských zařízení, ale také při vyhodnocování jejich efektivity. Aplikovaná metoda EEG Biofeedbacku posiluje koncentraci žáků a umožňuje řešit poruchy pozornosti a učení.

Positivní bilance hodnocení chování ukazuje na velmi dobrou účinnost preventivních aktivit školy. Příznivé je časté využívání pochval k ocenění práce, v případě potřeby jsou udělována kázeňská opatření za porušení daných pravidel.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků a k rozšíření vzdělávací nabídky efektivně spolupracuje zejména s organizacemi a partnerskými školami. Přínosem je i spolupráce s rodičovskou veřejností a spolkem rodičů, který finančně přispívá na řadu aktivit. Vedení školy sleduje a vyhodnocuje klima školy s cílem zkvalitnit práci pedagogů, rozvíjet jejich dovednosti v různých oblastech a nepřímo také zlepšit vztahy se žáky, mezi žáky, resp. dále zkvalitňovat vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání.

Prostřednictvím činnosti školní družiny jsou žáci úspěšně motivováni k plnohodnotnému trávení volného času. Pestrá nabídka různorodých aktivit podporuje seberealizaci žáků a rozvíjí jejich individuální zájmy a dovednosti.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti v roce 2013 došlo k personálním změnám ve vedení školy, výraznému zkvalitnění materiálního vybavení školy vč. pomůcek inovujících výuku.
- Výrazný je nárůst počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Součástí příspěvkové organizace přestala být mateřská škola.

Silné stránky

- Vedení školy vytváří pozitivní školní klima, které se výrazně projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi zúčastněnými aktéry vzdělávání.
- Systematická řídicí činnost vedení školy má pozitivní dopad na průběh a výsledky vzdělávání i na prezentaci školy směrem k zákonným zástupcům i veřejnosti.
- Pedagogové vhodně motivují žáky ke vzdělávání a výuku mají promyšlenou vzhledem k požadovaným vzdělávacím cílům.
- Systém primární prevence je funkčně nastaven a umožňuje škole efektivně řešit případy spojené s výskytem negativních projevů chování žáků.
- Pestrá nabídka zájmových aktivit a školních akcí pro žáky a jejich rodiny významně přispívá k celkovému osobnostnímu rozvoji žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací úkolů systematicky nezohledňovala vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.
- Vyučující ve výuce cíleně nevedli žáky k vyhledávání, třídění či analyzování informací z různých zdrojů.
- Škola při sledování výsledků vzdělávání a hodnocení dosažené úrovně žáků soustavně nevyužívá zpětnou vazbu z externího testování pomocí dostupných nástrojů či spolupráce s jinými subjekty.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat činnosti žáků ve výuce podle jejich individuálních schopností.
- Vést žáky k práci s různými informačními zdroji a tím více podporovat jejich aktivní přístup k výuce.
- Zapojit se do vhodného typu externího zjišťování výsledků například formou spolupráce se školami v okolí a posílit tím zpětnou vazbu ohledně výsledků vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný ve školním roce 2021/2022
2. Školní vzdělávací program školní družiny platný ve školním roce 2021/2022
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
4. Školní matrika vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
5. Záznamy z jednání pedagogické rady a metodických orgánů ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vybraný vzorek)
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště vč. dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
8. Organizace školy 2021/2022 (mj. další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh vyučovacích hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
9. Dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
10. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Ing. Magda Dirgasová, školní inspektorka

Ing. Magda Dirgasová v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková,
školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Mgr. Jan Szotkowski v. r.

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Jiří Crhonek v. r.

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní
pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r.

V Ostravě 11. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Barbora Knopp,
ředitelka školy

Mgr. Barbora Knopp v. r.

Ve Frýdku-Místku 13. 7. 2022